

НАРЕДБА № 1 от 22.01.2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 7 от 27.01.2015 г., изм. и доп., бр. 83 от 27.10.2015 г., доп., бр. 88 от 8.11.2016 г., изм. и доп., бр. 58 от 23.07.2019 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и финансирането му.

(2) С наредбата се определя и номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването съгласно приложение № 1.

Чл. 2. Обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се състои в усвояване на теоретични знания и практически умения по специалност, която обхваща обособен раздел на медицинската наука и практика и завършва с държавен изпит.

Чл. 3. (1) Специалност в системата на здравеопазването се придобива след изпълнение на учебната програма и успешно положен практически и теоретичен изпит пред държавна изпитна комисия, определена със заповед на министъра на здравеопазването.

(2) Обучението за придобиване на специалност и държавният изпит се провеждат на български език.

(3) Не може да се провежда едновременно обучение за придобиване на повече от една специалност.

Чл. 4. (1) Специалност по реда на тази наредба могат да придобиват правоспособни медицински специалисти с висше образование по специалностите от професионални направления "Медицина", "Дентална медицина", "Фармация" и "Здравни грижи".

(2) Специалност по реда на тази наредба могат да придобиват и немедицински специалисти с висше образование, ако има определена специалност за тях в номенклатурата на специалностите.

Чл. 5. (1) Теоретичното обучение се провежда от:

1. висши училища, получили положителна акредитационна оценка по Закона за висшето образование;

2. национални центрове по проблемите на общественото здраве, получили акредитация по съответната специалност по реда на Закона за висшето образование;

3. Военномедицинската академия по военномедицинските специалности.

(2) Практическото обучение се провежда в следните институции, наричани за краткост "бази за обучение":

1. заведенията по ал. 1;

2. (изм. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) лечебни заведения, получили одобрение от министъра на здравеопазването за извършване на дейности по чл. 90, ал. 1 от Закона за лечебните заведения, които имат възможност за изпълнение на учебната програма за специалността или на съответните раздели или модули от нея.

Чл. 6. Висшите училища организират, регистрират, провеждат и контролират теоретичното обучение за придобиване на специалност, базите за обучение – практическото обучение за придобиване на специалност, а Военномедицинската академия – обучението по военномедицинските специалности.

Чл. 7. Министърът на здравеопазването планира, координира и контролира дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Чл. 8. (1) В Министерството на здравеопазването се водят регистър на специалистите и регистър на придобилите специалност в системата на здравеопазването.

(2) Регистърът на специалистите съдържа:

1. пореден номер в регистъра;

2. имената по документ за самоличност на специалиста, гражданство и единен граждански номер/личен или друг идентификационен номер на чужденеца от документа за самоличност;

3. придобитата от специалиста образователно-квалификационна степен, специалност и професионална квалификация, серия, номер и регистрационен номер на дипломата за висше образование, дата на издаване и висшето училище, издало дипломата;

4. наименование на специалността и институциите, в които се провежда обучението;

5. (изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., **бр. 58 от 2019 г.**) номер и дата на сключения договор или на заповедта по чл. 11, 13, чл. 22а, ал. 1 и чл. 22в, ал. 3;

6. промяна в обстоятелствата по провеждане на обучението за придобиване на специалност (прекъсване на

обучението, прекратяване на обучението, признаване на етап от обучението и други);

7. сесията и годината на допускане до държавния изпит.

(3) Регистърът на придобилите специалност съдържа:

1. данните по ал. 2, т. 1, 2, 3 и 4;

2. сесията и годината на полагане на държавния изпит;

3. серия, номер и дата на издаване на свидетелството за призната специалност.

(4) Ръководителите на висшите училища и на Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и на електронен носител:

1. данните по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 6 за регистрираните от тях специализанти ежемесечно до 5-о число;

2. данните по ал. 3, т. 1 и 2 в едномесечен срок от полагането на държавния изпит за придобиване на специалност;

3. данните по ал. 3, т. 3 в едномесечен срок от получаване на регистрационен номер в регистъра на придобилите специалност.

(5) Министерството на здравеопазването изпраща на съответното висше училище или на Военномедицинската академия номерата от регистъра на специализантите в 14-дневен срок от получаване на информацията за регистъра на специализантите.

(6) Министерството на здравеопазването изпраща на съответното висше училище и на Военномедицинската академия поредния номер в регистъра на придобилите специалност за вписване в свидетелството за призната специалност на съответното лице в 14-дневен срок от получаване на информацията за регистъра на придобилите специалност.

Чл. 9. (1) Обучението за придобиване на специалност се провежда по учебни програми съгласно номенклатурата на специалностите, утвърдени от министъра на здравеопазването.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Учебните програми се разработват от председател на изпитна комисия за държавен изпит за специалност, определен от министъра на здравеопазването.

(3) Лицата по ал. 2, разработили учебните програми, ги съгласуват със съответната съсловна организация и

висшите училища и ги предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

(4) Учебните програми за военномедицинските специалности се разработват от Военномедицинската академия, съгласуват се с министъра на отбраната и се предлагат за утвърждаване от министъра на здравеопазването.

(5) Министерството на здравеопазването изпраща утвърдените учебни програми на висшите училища, които ги публикуват на интернет страниците си.

(6) В учебните програми по ал. 1 се включва:

1. задължителното теоретично и практическо обучение и тяхната продължителност съгласно срока, определен в приложение № 1;

2. разпределението по области или модули от медицинската наука и практика и тяхната продължителност;

3. задължителните колоквиуми и срокове за полагането им;

4. знанията, уменията и компетентностите, които специализантът следва да придобие.

(7) При необходимост лицата по ал. 2 актуализират учебните програми за придобиване на специалност в съответствие с развитието на медицинската наука и практика и ги предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

(8) Актуализираните учебни програми се прилагат по отношение на започналите обучение за придобиване на специалност след утвърждаването им.

Чл. 10. (1) В случаите, когато се провежда обучение за придобиване на втора специалност, в която има раздели или модули, изучавани в първата, тези части от учебната програма със съответните срокове могат да бъдат признати при условия и по ред, определени от висшите училища.

(2) Признаването на части от учебната програма по ал. 1 може да обхваща не повече от половината от продължителността на обучението по втората специалност, посочена в приложение № 1.

Глава втора

(Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

Прием и условия за провеждане на обучение за придобиване на специалност от лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионални направления "Медицина", "Фармация" и "Здравни грижи" и лица с висше немедицинско образование

Чл. 11. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност, при която основно се извършват лечебна и/или диагностична дейност или непосредствено се предоставят здравни грижи на пациенти, наричана за краткост "клинична специалност", се осъществява въз основа на едно от следните основания:

1. сключен срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда на пълно работно време с база за обучение по съответната специалност на длъжност за специализант, посочена в чл. 17, ал. 1; договорът е със срок до изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план, но не по-късно от срока по чл. 12, ал. 3; изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план се потвърждава от висшето училище при допускането на специализанта до държавен изпит;

2. договор за повишаване на квалификацията по чл. 234 от Кодекса на труда, сключен между база за обучение и неин служител с придобита вече друга специалност в системата на здравеопазването;

3. заповед на министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице по чл. 92, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Структурата, в която е назначен специализантът по чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда или в която се обучава въз основа на договор по чл. 234 от Кодекса на труда или заповед по чл. 11, ал. 1, т. 3, трябва да осъществява дейности по специалността, по която той се обучава.

(3) В договора и заповедта по ал. 1 се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта в друго лечебно заведение или в национален център по проблемите на общественото здраве при спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2 за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение.

(4) Обучението за придобиване на клинична специалност от чужденци, които не са граждани на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, и не са с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, или с предоставено право на убежище, признат статут на бежанец или хуманитарен статут и които не са чужденци от българска народност, се провежда въз основа на сключен договор за обучение между висшето училище, базата за практическо обучение и специализанта при спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2.

(5) Обучението за придобиване на специалност, при която по време на обучението не се извършва лечебна и/или диагностична дейност и не се предоставят непосредствено здравни грижи на пациенти като основна дейност, наричана за краткост "неклинична специалност", се осъществява въз основа на заповед на ректора на висшето училище.

(6) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност се осъществява въз основа на заповед на началника на Военномедицинската академия.

Чл. 12. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на клинична специалност започва от датата, посочена в договора или заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3, а обучението за придобиване на неклинична специалност започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

(2) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност започва от датата, посочена в заповедта на началника на Военномедицинската академия.

(3) Обучението за придобиване на специалност приключва с успешно полагане на държавния изпит за специалност в срок не по-дълъг от 5 години след изтичане на срока, определен в приложение № 1 за съответната специалност.

(4) След изтичане на срока по ал. 3 обучението за придобиване на специалност се прекратява по реда на чл. 25.

Чл. 13. (Доп. – ДВ, бр. 88 от 2016 г., изм., **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, държавните психиатрични болници и други лечебни заведения, които нямат одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по съответната специалност, могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители.

(2) Висшето училище могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители.

(3) Отношенията между лечебното заведение по ал. 1, което няма одобрение от министъра на здравеопазването за обучение, или висшето училище по ал. 2 и служителя му, който ще се обучава по клинична специалност, се уреждат по реда на чл. 234 от Кодекса на труда.

Чл. 14. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., **бр. 58 от 2019 г.**) (1) В 7-дневен срок от сключването на договора или издаването на заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3 базата за обучение изпраща във висшето училище, с което има сключен договор, заверени копия на следните документи:

1. документ за самоличност на специализанта;

2. диплома за придобитата от специализанта професионална квалификация в Република България или документ, удостоверяващ правото на специализанта да упражнява съответната професия, когато професионалната квалификация е придобита в друга държава;

3. договорите по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13 или заповед по чл. 11, ал. 1, т. 3;

4. удостоверение за членство на специализанта в съответната съсловна организация;

5. удостоверение за владене на български език и професионалната терминология на български език, издадено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето в случаите по чл. 19, ал. 1 и 2;

6. заповедта на министъра на здравеопазването за одобрение на лечебното заведение за обучение на специализанти по съответната специалност.

(2) В 14-дневен срок от получаване на документите по ал. 1 висшето училище проверява дали подадените документи са в съответствие с изискванията на тази наредба. В случай че са спазени изискванията на наредбата, висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(3) В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2. Висшето училище изпраща книжката за специализация на базата за обучение в 7-дневен срок от получаване на номера от регистъра на специализантите.

(4) В случай че са установени несъответствия на подадените документи с изискванията на наредбата, висшето училище писмено уведомява базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

(5) В 7-дневен срок от отстраняване на несъответствията по ал. 4 висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(6) В случай че несъответствията по ал. 4 не са отстранени в определения срок, висшето училище не регистрира специализанта, за което уведомява базата за обучение.

(7) Когато специализантът се обучава по неклинична специалност, висшето училище, издало заповедта за провеждане на обучението, регистрира специализанта и издава книжката за специализация.

(8) Военномедицинската академия регистрира специализанта, обучаващ се по военномедицинска специалност, и издава книжката за специализация по военномедицинските специалности.

Чл. 15. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Теоретичното обучение се провежда в редовна форма, а ако е предвидено в учебната програма, може да се провежда и дистанционно.

(2) Практическото обучение по клиничните специалности се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика.

(3) Трудовото възнаграждение на специализанта, получавано за извършваната от него дейност, не може да бъде по-малко от минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година.

(4) Трудовото възнаграждение на специализантите, приети на места, финансирани от държавата по реда на чл. 46, ал. 5, не може да бъде по-малко от две минимални работни заплати за страната. За специализантите по "Обща медицина", приети на такива места, трудовото възнаграждение не може да бъде по-малко от 1,8 пъти минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година, а за специалностите, определени по реда на чл. 42б, ал. 2, не може да бъде по-малко от размера, определен със заповедта по чл. 42б, ал. 2.

(5) Практическото обучение по неклиничните специалности се извършва съобразно утвърдената учебна програма.

(6) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ректора на висшето училище, регистрирало специализанта, или на определено от него длъжностно лице, която се състои от най-малко двама членове.

Чл. 16. (Изм. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Обучението за придобиване на специалността "Обща медицина" е повече с практическа, отколкото с теоретична насоченост. То се провежда съобразно учебната програма за срок от три години, от които теоретично обучение – не повече от 8 месеца, и практическо обучение – не по-малко от 28 месеца.

(2) В продължителността на практическото обучение по ал. 1 се включват най-малко 6 месеца обучение в лечебно заведение за болнична помощ, получило одобрение от министъра на здравеопазването за обучение, и най-малко 6 месеца – в амбулатория за първична медицинска помощ, получила одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по "Обща медицина".

(3) Теоретичното обучение по ал. 1 може да се провежда в редовна или дистанционна форма. Висшите училища организират провеждането на дистанционната форма на обучение въз основа на учебна документация, разработена в съответствие с учебната програма за специалност "Обща медицина" и с Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища, приета с Постановление № 292 на Министерския съвет от 2004 г. (ДВ, бр. 99 от 2004 г.).

Чл. 17. (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Базите за обучение обявяват целогодишно, включително на интернет страниците си, свободните длъжности за специализанти, които могат да бъдат: "лекар, специализант по ...", "фармацевт, специализант по ...", "медицинска сестра, специализант по ...", "акушерка, специализант по ...", "фелдшер, специализант по ...", "рехабилитатор, специализант по ...", "инспектор по обществено здраве, специализант по ...". За останалите медицински специалисти и за лицата с немедицинско образование се обявява подходяща за тях длъжност за специализант.

(2) В 14-дневен срок базите за обучение уведомяват Министерството на здравеопазването за обявените от тях свободни длъжности за специализанти. Министерството на здравеопазването публикува на интернет страницата си постъпилата информация за свободни длъжности за специализанти.

(3) Заемането на длъжностите по ал. 1 се извършва след провеждане на конкурс по реда на Кодекса на труда с изключение на длъжностите за специализанти по "Обща медицина", за които може да не се провежда конкурс.

(4) Времето, през което медицинските и немедицинските специалисти работят по клинична специалност в база за обучение на основание, различно от посоченото в чл. 11, ал. 1, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

(5) В едномесечен срок от приключване на обучението за придобиване на специалност от специализанта ръководителят на базата за обучение писмено уведомява за това висшето училище.

Чл. 18. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Приемът на специализанти по неклинични специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от висшето училище.

(2) Местата за специализанти по ал. 1 се определят най-малко веднъж годишно от ректора на висшето училище или от определено от него длъжностно лице.

(3) Предложения за места по ал. 2 до висшето училище, с което имат сключен договор за обучение на специализанти, подават и националните центрове по проблемите на общественото здраве и Военномедицинската академия, които извършват обучение по съответната специалност.

(4) Редът и сроковете за подаване на предложенията по ал. 3 се определят от висшите училища.

(5) Висшите училища обявяват на интернет страниците си определените от тях места за специализанти по неклинични специалности.

(6) Приемът на специализанти по военномедицински специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от Военномедицинската академия.

Чл. 19. (Изм. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Гражданите на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в държава, различна от Република България, могат да започнат обучение за придобиване на специалност след признаване на професионалната им квалификация по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и успешно преминалата проверка на познанията по български език по реда на чл. 89, ал. 2 на Закона за признаване на професионални квалификации.

(2) Чужденците извън тези по ал. 1 могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването при следните условия:

1. владеят български език и професионалната терминология на български език, установено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето;

2. имат призната професионална квалификация по медицинска професия по реда на Закона за признаване на професионални квалификации в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 2 от Закона за здравето, или

3. успешно са положили изпит в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква "а" от Закона за здравето.

(3) Лицата, придобили професионална квалификация по немедицинска професия в чужбина, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност след признаване на висшето им образование по реда на Закона за висшето образование.

(4) Владееенето на български език до степен, гарантираща възможността на гражданите на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в Република България, да се обучават за придобиване на специалност на български език, се установява при условия и ред, определени от висшето училище, а по военномедицинските специалности – от Военномедицинската академия.

Чл. 20. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Ръководителят на базата за обучение определя за ръководител на специализанта лице с призната съответна специалност и трудов стаж по нея не по-малко от

5 години.

(2) Ръководителят на специализанта:

1. изработва индивидуален учебен план в срок до един месец от сключването на договора по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3 или от издаването на заповедта за провеждане на обучението, който включва и списък със задължителните умения и компетентности, които специализантът следва да придобие по време на обучението си; индивидуалният учебен план се утвърждава от ръководителя на базата за обучение;
2. може да участва в провеждането на колоквиумите;
3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по учебната програма практически дейности (изследвания, операции, манипулации и др.);
4. оценява напредъка на специализанта в края на всяка година от обучението на специализанта и отбелязва задължителните умения и компетентности, които специализантът е овладял до момента;
5. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;
6. може да присъства на държавния изпит на специализанта.

(3) Лицата по ал. 2 могат да бъдат ръководители на не повече от трима специализанти по клинични специалности.

(4) Ръководителят на базата за обучение изпраща във висшето училище, регистрирало специализанта, копие на индивидуалния учебен план по ал. 2, т. 1 в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(5) Висшето училище проверява дали индивидуалният учебен план по ал. 4 е в съответствие с утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност. В случай че се установят несъответствия, висшето училище в 1-месечен срок уведомява писмено базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

Чл. 21. (Доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение, се провежда в други лечебни заведения или национални центрове по проблемите на общественото здраве – бази за обучение.

(2) Условието и редът за провеждане на практическото обучение на специализантите за времето, за което се обучават в друго лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемащото лечебно заведение или национален център, а за специализантите по "Обща медицина" – между висшето училище, което ги е регистрирало, базата за обучение и приемащото лечебно заведение.

(3) Приемащото лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве издава на специализанта удостоверение за всеки преминал модул или раздел от учебната програма.

(4) Част от практическото обучение може да се провежда и в чужбина със съгласието на ръководителя на базата за обучение. Признаването на проведеното в чужбина обучение се извършва по реда на чл. 23.

Чл. 22. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

(2) Ако висшето училище, в което е регистриран специализантът, не може да проведе част или цялото теоретично обучение, то се провежда в друго избрано от специализанта висше училище.

(3) Висшето училище по ал. 2, което е провело обучението, и националните центрове по проблемите на общественото здраве издават удостоверение за всяка преминала от специализанта част от теоретичното

обучение.

(4) Ако специализантът по ал. 2 е приет на място по чл. 45, ал. 2, висшето училище, регистрирало специализанта, издава документ, удостоверяващ това обстоятелство. Специализантът е длъжен да представи документа във висшето училище, в което ще проведе теоретичното обучение, което не може да бъде проведено във висшето училище, в което е регистриран.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

Прием и условия за провеждане на обучение за придобиване на специалност от лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина"

Чл. 22а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" се осъществява въз основа на заповед на ректора на висшето училище.

(2) Когато практическото обучение по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" се провежда в база за обучение – лечебно заведение по чл. 5, ал. 2, т. 2, висшето училище по ал. 1 сключва договор с лечебното заведение за провеждане на обучението в съответствие с изискванията на тази наредба.

Чл. 22б. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Местата за специализанти – лекари по дентална медицина, се определят най-малко веднъж годишно от ректора на висшето училище или от определено от него длъжностно лице.

(2) Предложения за места по ал. 1 до висшето училище, с което имат сключен договор за обучение на специализанти, подават и лечебните заведения по чл. 5, ал. 2, т. 2, получили одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина".

(3) Редът и сроковете за подаване на предложенията по ал. 2 се определят от висшите училища.

(4) Висшите училища обявяват на интернет страниците си определените от тях места за специализанти по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина".

Чл. 22в. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Приемът на специализанти – лекари по дентална медицина, се извършва след проведен конкурс по ред, определен от висшето училище, съвместно с базата за обучение по чл. 22а, ал. 2.

(2) Висшето училище издава заповед за провеждане на обучението на приетите специализанти, регистрира ги и издава книжка за специализация. В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2.

(3) Приетите специализанти сключват договор с базата за обучение, посочена в заповедта на ректора, в който се регламентират условията за провеждане на практическото обучение в съответствие с изискванията на тази наредба. Базата за обучение изпраща в 7-дневен срок копие на договора до висшето училище, издало заповедта по ал. 2.

(4) В договора по ал. 3 се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта във висше училище или лечебно заведение по чл. 5, ал. 2, т. 2 за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение.

(5) Обучението за придобиване на специалност за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

Чл. 22г. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Теоретичното обучение се провежда от висшето училище съобразно утвърдените учебни програми. Висшите училища обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

(2) Практическото обучение по специалностите за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра дентална практика.

(3) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ректора на висшето училище, която се състои от най-малко двама членове.

(4) С договора по чл. 22в, ал. 3 може да се предвиди и по-дълъг срок за изпълнение на учебната програма от определения в номенклатурата на специалностите при спазване изискванията на чл. 12, ал. 3 и 4.

Чл. 22д. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Лекарите по дентална медицина – граждани на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в държава, различна от Република България, и лекарите по дентална медицина – граждани на трети държави, могат да започнат обучение за придобиване на специалност по реда и при условията на чл. 19.

Чл. 22е. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Ректорът на висшето училище по предложение на ръководителя на базата за обучение определя ръководител на специализантите по специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", за когото се прилагат изискванията на чл. 20, ал. 1, 2 и 3.

Чл. 22ж. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение по специалност за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", се провежда в друго лечебно заведение или висше училище – бази за обучение. Условията и редът за провеждане на това обучение се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемащото лечебно заведение или висше училище.

(2) Приемащото лечебно заведение или висше училище издава на специализанта удостоверение за всеки преминал модул или раздел от учебната програма.

(3) Провеждането и признаването на обучение в чужбина се извършва по реда и при условията на чл. 21, ал. 4.

Раздел III

(Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

Промени в обстоятелствата по провеждане на обучението за придобиване на специалност

Чл. 23. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Медицински специалисти, които са провели етап на обучение за придобиване на специалност в чужбина и имат право да упражняват медицинска професия съгласно Закона за здравето, могат да продължат обучението си по същата специалност по реда на тази наредба след признаване на проведения период на обучение при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало

специализанта, или от Военномедицинската академия – за военномедицинските специалности.

(2) Лица, провели обучение в чужбина по специалност от номенклатурата на специалностите по програма, съответстваща на утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност, могат да подадат документи за допускане до държавен изпит в избрано от тях висше училище или Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(3) Преценката за това, дали е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма в случаите по ал. 2, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище или от Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(4) При извършване на преценката по ал. 3 задължително се изискват становища на най-малко двама специалисти по съответната специалност, заемащи академична длъжност "доцент" или "професор".

Чл. 24. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва в следните случаи:

1. когато специализантът не провежда обучение за придобиване на специалност повече от 1 месец;
2. при налагане на наказание заличаване от регистъра на регионалната колегия на съответната съсловна организация за срока на заличаването;
3. в случаите по чл. 192 и 193 от Закона за здравето;
4. по молба на специализанта.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия.

(4) Обучението за придобиване на специалност се удължава със срока на прекъсването, но не повече от срока по чл. 12, ал. 3.

Чл. 25. (Доп. – ДВ, бр. 88 от 2016 г., изм., бр. 58 от 2019 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност се прекратява в следните случаи:

1. за клинични специалности при:

- а) неявяване на специализант по чл. 11, ал. 4 в базата за обучение в тримесечен срок от началната дата на обучение, посочена в договора;
- б) прекратяване на договора по чл. 11, ал. 1 или чл. 13 или на заповедта по чл. 11, ал. 1, т. 3 преди изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план;
- в) наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на професията;
- г) изтичане на срока на обучение по чл. 12, ал. 3;

2. за неклинични специалности, специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" и военномедицински специалности при:

- а) неявяване на специализанта в базата за обучение в тримесечен срок от началната дата на обучение, посочена в заповедта;
- б) неизпълнение на учебната програма или показани слаби резултати при усвояването на учебната програма, установено по ред и условия, определени от висшето училище, в което е регистриран специализантът, или от началника на Военномедицинската академия за военномедицинските специалности;
- в) прекратяване на договора по чл. 22в, ал. 3;

г) наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на професията;

д) изтичане на срока на обучение по чл. 12, ал. 3;

е) молба на специализанта.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) В случаите по ал. 1 базата за обучение издава на специализанта удостоверение за преминалото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминалото обучение.

(4) Обучението за придобиване на специалност се прекратява със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия.

(5) Когато след прекратяване на обучението по ал. 4 специализантът започне обучение за придобиване на същата или друга специалност, преминалото обучение, удостоверение с документа по ал. 3, може да бъде признато при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта.

(6) Когато специализант прекрати обучението си за придобиване на специалност в една база, но в срок до един месец го продължи в друга база, която има договор с висшето училище, в което е регистриран, ректорът на висшето училище не издава заповед за прекратяване на обучението по ал. 4, а уведомява Министерството на здравеопазването за промяната по реда на чл. 8, ал. 4.

(7) В случаите по ал. 6 специализантът писмено уведомява висшето училище, в което е регистриран, че ще продължи обучението си в друга база, която има договор с висшето училище.

Чл. 26. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Висшите училища и Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването копие на заповедта за прекъсване или прекратяване на обучението за придобиване на специалност в 7-дневен срок от издаването ѝ.

Чл. 27. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Когато лечебното заведение или националният център по проблемите на общественото здраве престане да отговаря на условията за база за обучение по чл. 5, ал. 2 и лечебното заведение или националният център не са в процедура за получаване на одобрение по чл. 90, ал. 2 от Закона за лечебните заведения или акредитация по реда на Закона за висшето образование, договорът или заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4, чл. 13, чл. 22а, ал. 1 и чл. 22в, ал. 3 се прекратява.

(2) В случаите по ал. 1 лечебното заведение или националният център издава на специализанта удостоверение за преминалото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминалото обучение.

(3) Специализантът има право да продължи своето обучение за придобиване на специалност по реда на тази наредба в друга база за обучение.

(4) Когато одобрението за обучение на лечебно заведение или акредитацията по реда на Закона за висшето образование на висше училище или национален център по проблемите на общественото здраве са изтекли, но те са в процедура за получаване на последващо одобрение/акредитация, специализантът има право да прекъсне или да прекрати обучението си за придобиване на специалност или при възможност да проведе обучение по реда на чл. 21 или 22ж.

(5) Времето, през което медицински или немедицински специалист работи в лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, което не е база за обучение по съответната специалност, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

Глава трета

ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Чл. 28. (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 58 от 2019 г.) (1) До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план съгласно изискванията на наредбата в срок до 30 април за изпитната сесия през май и в срок до 30 ноември за изпитната сесия през декември. Преценката за това, дали учебната програма е изпълнена в съответствие с изискванията на наредбата, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта и издало книжката за специализация.

(2) Специализантите, изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план, се допускат до държавен изпит при спазване на изискванията на чл. 12, ал. 3.

Чл. 29. (1) Министърът на здравеопазването веднъж на три години със заповед утвърждава състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) По всяка специалност се утвърждават по възможност най-малко две комисии, като всяка комисия се състои от не повече от 10 души.

(3) Съставът на всяка изпитна комисия за държавен изпит за специалност включва председател и не по-малко от двама членове, които заемат академична длъжност "доцент" или "професор" или притежават научна степен "доктор на науките".

Чл. 30. (1) Предложения за състава на изпитните комисии се правят не по-късно от 20 декември на предходната година от ръководителите на висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве, а по военномедицинските специалности – от началника на Военномедицинската академия.

(2) Към предложенията се прилагат копия на свидетелствата за призната специалност, копия на документи, удостоверяващи, че лицата заемат академична длъжност "доцент" или "професор" или притежават научна степен "доктор на науките".

Чл. 31. (1) Председателят на всяка изпитна комисия осигурява равномерното участие на всеки от членовете за съответните сесии, като изготвя разпределение по дати и ги включва на ротационен принцип.

(2) Разпределението се изпраща на членовете на комисиите не по-късно от 14 дни преди първата изпитна дата, като се посочват мястото, датата и часът на провеждане на всеки изпит. Копие от разпределението се изпраща в същите срокове до Министерството на здравеопазването и до висшите училища.

Чл. 32. (1) Държавните изпити за специалност се организират ежегодно и се провеждат в две изпитни сесии: от 1 до 31 май и от 1 до 31 декември.

(2) Специализантите имат право на едно явяване на държавен изпит за специалност в рамките на една изпитна сесия.

Чл. 33. (1) За допускане до държавен изпит специализантите подават лично заявление до ректора на висшето училище, регистрирало специализанта и издало книжката за специализация. Специализантите по военномедицински специалности подават заявление до началника на Военномедицинската академия.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава от 1 до 28 февруари за изпитната сесия през май и от 1 до 30 септември за изпитната сесия през декември.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Към заявлението за допускане до държавен изпит специализантите, завършили обучението си в срок до 28 февруари за изпитната сесия през май и в срок до 30 септември за изпитната сесия през декември прилагат следните документи:

1. книжка за специализация;

2. документ, издаден от базата за обучение, удостоверяващ изпълнението на учебната програма, включително извършените операции, манипулации и други, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности;

3. удостоверения за преминалите модули или раздели от учебната програма, които са проведени извън базата за обучение;

4. удостоверения за проведеното теоретично обучение;

5. атестат от ръководителя на специализанта за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план, и списък с придобитите от специализанта компетентности и умения.

(4) При установяване на непълнота на документите висшето училище изисква от специализанта предоставяне на необходимите документи, доказващи изпълнението на учебната програма.

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Специализантите, които предстои да завършат обучението си до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември, прилагат следните документи към заявлението за допускане до държавен изпит по ал. 2:

1. копие на книжката за специализация;

2. документ, издаден от базата за обучение, удостоверяващ проведеното до момента теоретично и практическо обучение съгласно учебната програма, включително извършените операции, манипулации и други, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности, както и срока, в който предстои да бъде изпълнена учебната програма;

3. удостоверения за преминалите до момента модули или раздели от учебната програма, които са проведени извън базата за обучение;

4. удостоверения за проведеното до момента теоретично обучение.

(6) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) В 5-дневен срок от приключването на обучението, но не по-късно от 30 април за изпитната сесия през май, съответно 30 ноември за изпитната сесия през декември, специализантите по ал. 5 подават във висшето училище, в което са регистрирани, документите по ал. 3.

(7) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Висшето училище взема решение за допускане или недопускане на специализантите по ал. 5 в срок до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за

изпитната сесия през декември.

(8) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Висшето училище уведомява специализантите за допускането им до държавен изпит, както и за причините за недопускането им.

Чл. 34. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Висшите училища и Военномедицинската академия:

1. изпращат в Министерството на здравеопазването в срок до 20 март за изпитната сесия през май и в срок до 20 октомври за изпитната сесия през декември списък на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности и списък на специализантите по чл. 33, ал. 5;

2. уведомяват Министерството на здравеопазването в 7-дневен срок, но не по-късно от 30 април за изпитната сесия през май, съответно 30 ноември за изпитната сесия през декември, за решението си за допускане или недопускане на специализантите по чл. 33, ал. 5;

3. разпределят допуснатите до държавен изпит специализанти и специализантите по чл. 33, ал. 5 по комисиите за държавен изпит;

4. уведомяват председателите на изпитните комисии за броя на допуснатите до държавен изпит специализанти и броя на специализантите по чл. 33, ал. 5, разпределени в тяхната комисия, в срок до 5 април за изпитната сесия през май и в срок до 5 ноември за изпитната сесия през декември;

5. уведомяват специализантите за мястото, датата и часа на провеждане на изпитите в срок до 15 април за изпитната сесия през май и в срок до 15 ноември за изпитната сесия през декември;

6. изпращат на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта на министъра на здравеопазването за съответната комисия за държавен изпит за специалност, документите на допуснатите специализанти и изпитен протокол за всеки от тях в срок до 20 април за изпитната сесия през май и в срок до 20 ноември за изпитната сесия през декември, а за допуснатите специализанти по чл. 33, ал. 5 – в срок до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември.

(2) Ако бъде установено, че специализант по ал. 1, т. 1 или 2 е допуснат до държавен изпит в несъответствие с изискванията на наредбата, Министерството на здравеопазването уведомява за това висшето училище или Военномедицинската академия. До отстраняване на несъответствието специализантът не се допуска до държавен изпит.

(3) Председателите на изпитните комисии изпращат във висшите училища, а по военномедицинските специалности – във Военномедицинската академия, определените от тях изпитни дати в срок до 10 април за изпитната сесия през май и в срок до 10 ноември за изпитната сесия през декември.

Чл. 35. (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Държавният изпит за специалност се провежда чрез полагане на практически и теоретичен изпит в два последователни дни. Комисията допуска до теоретичен изпит само лицата, които са издържали практическия изпит. Теоретичният изпит може да включва и полагане на тест. Решенията на изпитната комисия се вземат с обикновено мнозинство.

Чл. 36. (1) Резултатите от държавния изпит се вписват от председателя на изпитната комисия в изпитен протокол като "издържал изпита за специалност" или "неиздържал изпита за специалност". Изпитният протокол се подписва от членовете на комисията и се прилага към документите на специализанта, които се връщат от председателя на комисията на висшето училище или на Военномедицинската академия в 7-дневен срок от провеждане на изпита.

(2) На неиздържалите изпита за специалност комисията отразява в изпитния протокол мотивите за неуспешния резултат, разделите от специалността, по които специализантът няма достатъчни знания, и препоръки.

Чл. 37. Лицата, които са положили успешно държавния изпит, получават свидетелство за призната специалност, издадено от висшето училище, допуснало специализанта до държавен изпит, или от Военномедицинската академия в съответствие с изискванията на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, приета с ПМС № 215 от 2004 г. (ДВ, бр. 75 от 2004 г.).

Чл. 38. Права, произтичащи от призната специалност, се признават от 1 юни за лицата, които успешно са положили държавния изпит през изпитната сесия през май, и от 1 януари – за успешно положилите държавния изпит през изпитната сесия през декември.

Чл. 39. (1) (Предишен текст на чл. 39 – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Специализантите, които не са издържали успешно държавния изпит, имат право на следващото явяване да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав при условие, че е утвърдена повече от една комисия по специалността.

(2) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) В случаите по ал. 1 лицата подават заявление до ректора на висшето училище, регистрирало специализанта, в срока по чл. 33, ал. 2.

Глава четвърта

ФИНАНСИРАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Чл. 40. (1) За теоретичното обучение, предвидено в учебните програми, се заплаща такса, определена от висшето училище или националния център по проблемите на общественото здраве, провеждащи теоретичното обучение, или Военномедицинската академия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Таксата по ал. 1 за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 230 лв. Таксите за по-кратко от един месец теоретично обучение се изчисляват пропорционално.

(3) Таксата за теоретичното обучение може да бъде заплащана от специализанта, базата за обучение, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 45 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

Чл. 41. (1) (Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., бр. 58 от 2019 г.) За практическото обучение, предвидено в учебните програми, по неклинични специалности, специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" и военномедицински специалности, както и в случаите по чл. 11, ал. 4, се заплаща такса, определена от базата за обучение по чл. 5, ал. 2.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Таксата по ал. 1 за неклинични специалности и военномедицински специалности за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 230 лв. Таксите за по-кратко от един месец практическо обучение се изчисляват пропорционално.

(3) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Таксата по ал. 1 за специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина" за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария, не може да надхвърля 460 лв. за един месец. Таксите за по-кратко от един месец практическо обучение се изчисляват пропорционално.

(4) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) В таксата по ал. 3 се включват и разходи за консумативи, когато те се осигуряват от базата за обучение.

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Базите за обучение обявяват на интернет страниците си определените от тях такси за обучение по ал. 1.

(6) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Таксата за обучението по ал. 1 може да бъде заплащана от специализанта, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 45 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

Чл. 42. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Чужденците, които имат разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, лицата с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или с предоставено право на убежище и чужденците от българска народност заплащат таксите, предвидени за българските граждани.

Чл. 42а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) На специализантите могат да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми или друг източник. Когато финансирането на стипендиите се извършва със средства от Европейските структурни фондове, размерът на стипендиите, редът и условията за предоставянето им се одобряват от комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

Чл. 42б. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) За времето на обучение на специализантите, класирани на местата по чл. 45, ал. 2, обучаващи се по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 по клинични специалности, Министерството на здравеопазването заплаща на базата за обучение месечна субсидия в размер на две минимални работни заплати за страната и дължимите осигурителни вноски върху тях, а за специализантите по "Обща медицина" – месечна субсидия в размер на два пъти минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната календарна година, и дължимите осигурителни вноски върху него.

(2) Въз основа на информацията по чл. 45, ал. 1 и ал. 3, т. 2 министърът на здравеопазването може със заповед да определи специалности, за които Министерството на здравеопазването да заплаща по-голям размер на месечната субсидия, но не повече от три минимални работни заплати за страната и дължимите осигурителни вноски върху тях.

Чл. 42в. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) Базите за обучение могат да получават финансиране за обучение на специализанти по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 и от общини, от лечебни заведения по чл. 13, ал. 1 или по европейски проекти и програми.

(2) Лечебните заведения по чл. 13, ал. 1 могат да получават финансиране за обучение на свои служители по клинични специалности по реда на чл. 13 от общини или по европейски проекти и програми.

(3) Когато финансирането по ал. 1 и 2 се осъществява със средства от Европейските структурни фондове, размерът, редът и условията за предоставянето му се одобряват от комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

Чл. 43. (1) (Доп. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Средствата от държавния бюджет за финансиране на таксата за обучението на местата по чл. 45 и субсидията по чл. 42б се планират по бюджета на Министерството на здравеопазването.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища и Военномедицинската академия за предоставяне на средствата за финансиране на таксата за обучение по ал. 1.

(3) Средствата по ал. 1 за проведеното обучение от специализантите, приети на места по чл. 45 в националните центрове по проблемите на общественото здраве, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването, се предоставят от Министерството на здравеопазването на тримесечие въз

основа на представена справка за проведеното обучение по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 в съответния национален център по проблемите на общественото здраве от специалистите, приети на места по чл. 45.

(4) (Нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) За предоставяне на субсидията по чл. 42б Министерството на здравеопазването сключва договори с базите за обучение, а за предоставяне на субсидията по чл. 42б на амбулаториите за първична медицинска помощ – бази за обучение по специалност "Обща медицина", Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Средствата за таксата за обучение по ал. 1 се предоставят на висшето училище въз основа на представена справка за проведеното обучение от специалистите, приети на места по чл. 45, ал. 2 в съответното висше училище или в база за обучение, която има сключен договор с него.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Субсидията по ал. 4 се предоставя на тримесечие въз основа на представена справка за предстоящото обучение по клиничната специалност на специалистите, заели места по чл. 46, ал. 5.

Глава пета

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МЕСТАТА ЗА СПЕЦИАЛИЗАНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА

Чл. 44. (1) (Нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Ръководителите на базите за обучение, които желаят да заявят места, финансирани от държавата, представят ежегодно до 15 май на директорите на регионалните здравни инспекции информация за броя и възрастовата структура на практикуващите в тях специалисти, потребностите на базата за обучение от специалисти и предложенията си за места за специалисти по чл. 45 през следващата календарна година.

(2) (Нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Ръководителите на лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, центровете за спешна медицинска помощ и центровете за трансфузионна хематология, които желаят да назначат медицински и/или немедицински специалисти, за които е изплащана субсидия по чл. 42б, представят ежегодно до 15 май на директорите на регионалните здравни инспекции информация за свободните длъжности по специалности.

(3) (Предишна ал. 1, изм. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Регионалните здравни инспекции съвместно с районните колегии на съсловните организации проучват потребностите в областта от съответните специалисти и въз основа на информацията в регионалните регистри на членовете на съответната съсловна организация изготвят и представят ежегодно до 15 юни в Националния център по обществено здраве и анализи анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването.

(4) (Предишна ал. 2 – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Анализът включва следната информация по специалности от номенклатурата на специалностите:

1. брой на придобилите и упражняващите специалност и тяхната възраст;

2. осигуреност на населението на областта със съответен вид специалисти;

3. потребностите на населението от специалисти;

4. прогноза за броя на упражняващите специалност и тяхната възраст и за потребностите от специалисти през следващите пет години;

5. (нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) информацията по ал. 1 и 2 по специалности.

(5) (Предишна ал. 3, доп. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Висшите училища подават в Министерството на здравеопазването информация за регистрираните от тях носители на наградата "Златен Хипократ", "Златен Хермес с кадуцей" и "Златен Гален", както и пълните отличници по специалностите от професионално направление "Здравни грижи" ежегодно в срок до 1 септември.

Чл. 45. (Изм. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) (1) Националният център по обществено здраве и анализи обобщава информацията от анализите на състоянието на специалистите в здравеопазването по чл. 44, ал. 3 и 4 по области и в срок до 1 септември предоставя обобщената информация в Министерството на здравеопазването.

(2) Министърът на здравеопазването ежегодно в срок до 30 октомври определя със заповед броя на местата за специализанти за следващата календарна година, разпределени по специалности и по бази за обучение или висши училища, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 и ще заплаща субсидия по чл. 42б.

(3) Местата за специализанти по ал. 2 се определят в съответствие с целите и приоритетите на националната здравна стратегия въз основа на:

1. информацията по ал. 1;

2. броя на специализантите по съответната специалност съгласно регистъра на специализантите в системата на здравеопазването;

3. информацията по чл. 44, ал. 5.

Чл. 46. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 83 от 2015 г., доп., **бр. 58 от 2019 г.**) На местата за специализанти по неклинични специалности и специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1, могат да кандидатстват специализанти, обучаващи се по специалности и регистрирани във висши училища, включени в заповедта по чл. 45, които са български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария, както и чужденците, които имат разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, лицата с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или с предоставено право на убежище и чужденците от българска народност.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Лицата по ал. 1 подават заявление във висшето училище, което ги е регистрирало, в срок от 1 до 30 ноември.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Висшето училище класира кандидатите в срок до 31 декември и уведомява писмено класираните кандидати. Класирането се публикува и на интернет страницата на висшето училище.

(4) Висшите училища изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и електронен носител данните на класираните кандидати в 7-дневен срок от класирането.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Местата за специализанти по клинични специалности, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и ще заплаща субсидия по чл. 42б, се обявяват по реда на чл. 17 и се заемат по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 в рамките на календарната година, за която са утвърдени, като в обявата задължително се отбелязва, че местата са финансирани от държавата.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**) Базите за обучение, включени в заповедта по чл. 45, ал. 1, уведомяват писмено Министерството на здравеопазването за всеки специализант, заел място по реда на ал. 5, в 7-дневен срок от сключването на договора по чл. 11, ал. 1, т. 1.

Чл. 47. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) При наличие на повече кандидати от броя на утвърдените места по чл. 46, ал. 1, класирането се извършва съобразно средния успех от следването и от държавните изпити. Класират се всички кандидати с еднакъв успех от следването и от държавните изпити на последното утвърдено място за съответната специалност.

Чл. 48. (1) (Предишен текст на чл. 48, изм. – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 на кандидатите, класирани на местата по чл. 46, ал. 1, започва от 1 януари на календарната година, за която са утвърдени местата.

(2) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и изплащането на субсидия по чл. 42б за специализантите, приети на местата по чл. 46, ал. 5, започва от датата на започване на обучението им за придобиване на специалност по реда на чл. 46, ал. 5.

Чл. 48а. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) След придобиването на специалност специализантите, за които е изплащана субсидия по чл. 42б, са длъжни да работят по придобитата специалност в избрани от тях лечебни заведения, определени по реда на чл. 48б, за срок от три години.

(2) Специализантите, за които е изплащана субсидия по чл. 42б, са длъжни да започнат работа по специалността в лечебно заведение по ал. 1 в 6-месечен срок от придобиването на права на специалист.

(3) В случай че специализант, за когото е изплащана субсидия по чл. 42б не изпълни задължението си по ал. 1, той дължи обезщетение на Министерството на здравеопазването в размер на изплатената субсидия по чл. 42б за срока на неговото обучение. Ако специализантът е отработил част от тригодишния срок по ал. 1, обезщетението се изчислява пропорционално.

(4) Лицата по ал. 1 уведомяват регионалната здравна инспекция, на територията на която се намира лечебното заведение, за започването на работа по специалността, както и за всяка промяна в това обстоятелство до изтичане на срока по ал. 1.

(5) Регионалната здравна инспекция уведомява на всяко тримесечие Националния център по обществено здраве и анализи за специализантите по ал. 1, започнали работа в лечебно заведение на територията на областта.

(6) Въз основа на информацията по ал. 5 Националният център по обществено здраве и анализи представя в Министерството на здравеопазването ежегоден доклад.

Чл. 48б. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) (1) По предложение на директора на Националния център по обществено здраве и анализи министърът на здравеопазването ежегодно в срок до 31 декември определя по специалности лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, центровете за спешна медицинска помощ и центровете за трансфузионна хематология, в които специализантите по чл. 48а, ал. 1 могат да започнат работа, както и областите или общините, на територията на които тези специализанти могат да започнат работа в лечебни заведения за извънболнична помощ.

(2) Предложението по ал. 1 се изготвя въз основа на информацията от анализите на състоянието на специалистите в здравеопазването по чл. 44, ал. 3 и 4 по области и информацията от Националната здравна карта и се отправя в срок до 1 септември.

(3) Определените от министъра на здравеопазването лечебни заведения, области и общини се публикуват на интернет страниците на Националния център по обществено здраве и анализи и Министерството на здравеопазването.

Глава шеста

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО

Чл. 49. (1) Висшите училища, Военномедицинската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и лечебните заведения – бази за обучение, осигуряват качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването чрез вътрешна система за оценяване, поддържане и развитие на качеството на обучението, която включва и проучване на мнението на специализантите най-малко веднъж годишно.

(2) Целта на системата по ал. 1 е да поддържа, развива и контролира качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Чл. 50. (1) Вътрешната система за оценяване, поддържане и развитие на качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването включва най-малко:

1. за лечебните заведения и националните центрове по проблемите на общественото здраве – бази за обучение:

а) разработване на вътрешни правила, с които се регламентират правата и задълженията на специализантите, на ръководителите на специализантите и на други участници в процеса на обучение;

б) периодичен анализ на резултатите от участието на специализанта в изпълнението на предвидените в учебната програма операции, манипулации, изследвания и други практически дейности;

в) провеждане на анкета сред персонала на структурата на базата за обучение (включващ лекари, медицински сестри и др.) относно комуникативните умения на специализанта и способността му за работа в екип най-малко веднъж годишно;

г) организиране на дейности за поддържане и повишаване квалификацията на ръководителите на специализантите;

д) провеждане на анкета сред специализантите най-малко веднъж годишно относно качеството на обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването в базата за обучение;

е) анализ на успеваемостта на държавен изпит за специалност на специализантите, обучавани в съответната база;

ж) огласяване на резултатите от проведени вътрешни и външни одити във връзка с обучението;

2. за висшите училища и Военномедицинската академия:

а) организиране на дейности за поддържане и повишаване квалификацията на преподавателите на специализантите;

б) провеждане на анкета сред специализантите най-малко веднъж годишно;

в) огласяване на резултатите от проведени вътрешни и външни одити във връзка с обучението.

(2) Конкретната система за поддържане на качеството, начинът ѝ на функциониране, както и редът за проучване на мнението на специализантите и начинът на оповестяване на резултатите от него се определят от висшето училище, Военномедицинската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и лечебните заведения – бази за обучение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Специализантите, които са приети по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 7 от 2007 г.), могат да:

1. продължат обучението си при условията, при които са приети, без да се прилагат по отношение на тях разпоредбите на чл. 11а от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;

2. продължат обучението си по реда на тази наредба, като в тримесечен срок от влизането ѝ в сила сключат трудов договор на пълно работно време по реда на чл. 11, ал. 1 с база за обучение.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 специализантът подава във висшето училище заявление за прекратяване на договора за обучение, сключен по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(3) В 7-дневен срок от прекратяването на договора по ал. 2 висшите училища писмено уведомяват за това Министерството на здравеопазването.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) Стойността на теоретичното и практическото обучение на специализантите, приети на места срещу заплащане и на места, финансирани от друг източник по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването по специалностите "Анестезиология и интензивно лечение", "Обща и клинична патология", "Педиатрия", "Спешна медицина", "Инфекциозни болести" и "Неонатология", се заплаща от бюджета на Министерството на здравеопазването, считано от 1 юни 2015 г. до завършване на обучението за придобиване на специалност, но за не повече от срока на обучението по чл. 12, ал. 8 от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(2) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища за предоставяне на средствата по ал. 1 въз основа на представена справка за проведеното обучение на специализантите по ал. 1.

(3) Договорите за обучение за придобиване на специалност на специализантите по ал. 1 се привеждат в съответствие с разпоредбата на ал. 1 в едномесечен срок от влизането в сила на тази наредба.

§ 2. Конкурсите за прием на специализанти, които са започнали към датата на влизане в сила на тази наредба, се довършват по досегашния ред.

§ 3. До утвърждаването на учебните програми по реда на чл. 9 обучението се извършва съгласно утвърдените по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването учебни програми.

§ 4. Лицата, придобили специалност, чието наименование е променено в номенклатурата на специалностите по чл. 1, ал. 2, се ползват с правата на специалист по специалност съответно посочена в приложение № 2.

§ 5. Лицата по § 3 от преходните и заключителните разпоредби от Закона за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти имат право да се обучават за придобиване на специалност в системата на здравеопазването по реда на тази наредба.

§ 6. За свидетелство за призната специалност по смисъла на чл. 37 се признават издадените преди влизане в сила на наредбата документи за призната специалност и признати права на специалист:

1. диплома за първа специалност, издадена от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

2. свидетелство за втора специалност, издадено от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

3. документ, удостоверяващ легализиране на документи за получена в чужбина медицинска специалност, издаден от Министерството на народното здраве съгласувано с Комитета за наука, технически прогрес и висше образование съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

4. диплома за основна специалност, издадена от ректора на висш медицински институт съгласно отменената Наредба № 11 от 1994 г. за следдипломното обучение на специалистите с висше медицинско образование в системата на здравеопазването;

5. свидетелство за призната специалност, издадено от ректор на висше училище или началника на Военномедицинската академия съгласно отменените Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването и Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

§ 7. (1) (Предишен текст на § 7 – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицата, придобили основна специалност преди влизане в сила на наредбата, както и придобилите специалност по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването могат да се обучават за придобиване на специалност по реда на тази наредба, като се зачита част от обучението им по признатата специалност при

условия и по ред, определени от висшето училище и при спазване изискването на чл. 10.

(2) (Нова – ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицата, провели част от обучението си за придобиване на специалност по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, могат да се обучават за придобиване на същата специалност по реда на тази наредба, като се зачита преминалото обучение по реда на отменената Наредба № 34 при условия и по ред, определени от висшето училище.

§ 8. Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба не са придобили специалност при условията на § 5, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, се допускат до държавен изпит след изпълнение на актуализирани индивидуални учебни планове по реда на тази наредба в съответствие с утвърдените по реда на чл. 9, ал. 1 и § 3 учебни програми. В свидетелствата им за призната специалност се вписва наименованието на специалността от номенклатурата по чл. 1, ал. 2.

§ 9. (1) В едномесечен срок от влизане в сила на наредбата министърът на здравеопазването определя със заповед броя на местата за специализанти, разпределени по специалности и по висши училища, за които държавата ще финансира таксата за обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 за 2015 г. въз основа на информацията от анализите на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването, предоставени по реда на чл. 18б, ал. 2 от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(2) Специализантите по чл. 46, ал. 1 могат да кандидатстват във висшето училище, което ги е регистрирало по реда на чл. 46 за финансиране на обучението им, в тримесечен срок от издаване на заповедта по ал. 1.

(3) Висшето училище класира кандидатите в едномесечен срок от изтичане на срока по ал. 2 в съответствие с изискванията на чл. 47 и уведомява писмено класираните кандидати. Класирането се публикува и на интернет страницата на висшето училище.

(4) Висшите училища изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и електронен носител данните на класираните кандидати в 7-дневен срок от класирането.

(5) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 на класираните кандидати започва от датата на класирането по ал. 3.

§ 10. Наредбата се издава на основание чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето и отменя Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 7 от 2007 г.).

§ 11. Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г.

за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

(ДВ, бр. 83 от 2015 г.)

§ 16. Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност "Обща медицина" или за придобиване на специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на

Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на

специалност в системата на здравеопазването

(ДВ, бр. 58 от 2019 г.)

§ 23. (1) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на клинична специалност и са класирани на места по чл. 45, довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

(2) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност "Обща медицина", могат да:

1. довършат обучението си по реда и при условията, при които са приети;

2. продължат обучението си по реда на тази наредба, като сключат договор по чл. 11, ал. 1, т. 1 и в 7-дневен срок от сключването на договора подадат във висшето училище, което ги е регистрирало, заявление за прекратяване на обучението въз основа на заповед на ректора; в 14-дневен срок от прекратяване на обучението въз основа на заповед на ректора висшето училище писмено уведомява за това Министерството на здравеопазването.

(3) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина", довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

§ 24. (1) В 20-дневен срок от влизане в сила на наредбата ръководителите на базите за обучение, които желаят да заявят места, финансирани от държавата за 2019 г. и 2020 г., представят на директорите на регионалните здравни инспекции информацията по чл. 44, ал. 1.

(2) Регионалните здравни инспекции предоставят в Националния център по общественото здраве и анализи информацията по ал. 1 и по чл. 44, ал. 4, т. 1 – 4 в 10-дневен срок от изтичане на срока по ал. 1.

(3) В 20-дневен срок от получаването на информацията по ал. 2 Националният център по общественото здраве и анализи я обобщава и я предоставя в Министерството на здравеопазването.

(4) В 15-дневен срок от получаване на обобщената информация по ал. 3 министърът на здравеопазването определя със заповед броя на местата за специализанти по клинични специалности за 2019 г. и 2020 г., разпределени по специалности и по бази за обучение, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и ще заплаща субсидия по чл. 42б.

(5) Местата по ал. 4 се обявяват по реда на чл. 17 и се заемат по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 от датата на заповедта по ал. 4 до 31.12.2020 г., като в обявата задължително се отбелязва, че местата са финансирани от държавата.

(6) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и изплащането на субсидия по чл. 42б за специализантите, приети на местата по ал. 4, започва от датата на започване на обучението им за придобиване на специалност

по реда на ал. 4.

(7) Първият списък с лечебни заведения, области и общини по чл. 48б се изготвя до 31.12.2020 г.

§ 25. (1) Специализантите, приети на места срещу заплащане по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, които продължават обучението си по реда на § 1, ал. 1, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, могат да продължат обучението си на места, финансирани от друг източник, като подадат заявление до висшето училище, в което са записани за обучение за придобиване на специалност.

(2) В 7-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 висшето училище организира сключване на анекс към договора за обучение за промяна на вида на мястото, заемано от специализанта.

(3) След приключване на финансирането на обучението от друг източник специализантите продължават обучението си на места срещу заплащане.

§ 26. (1) Обучението за придобиване на специалност на специализантите по § 8 от преходните и заключителните разпоредби на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, които в срок до 1.06.2020 г. не са положили успешно държавния изпит за специалност, се прекратява със заповед на ректора на висшето училище, в което са зачислени.

(2) След прекратяване на обучението по ал. 1 лицата могат да кандидатстват за започване на обучение за придобиване на специалност по реда на глава втора. В този случай може да се зачита част от проведеното от тях обучение при условия и по ред, определени от висшето училище.

(3) Обучението на специализантите, обучаващи се по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, което не е приключило с успешно полагане на държавния изпит за специалност в срока по чл. 12, ал. 8 на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, се прекратява със заповед на ректора на висшето училище, в което е записан специализантът.

Приложение 1

към чл. 1, ал. 2

(Изм. – ДВ, бр. 83 от 2015 г.,

бр. 58 от 2019 г.)

Номенклатура на специалностите и сроковете за придобиването им в

системата на здравеопазването

№ по ред	Специалност	Срок на обучението в години	Код на специалността*
I.	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар"</i>		
	Клинични специалности		
1.	Акушерство и гинекология	4	1001
2.	Ангиология	4	1002
3.	Анестезиология и интензивно лечение	4	1003
4.	Вътрешни	5	1004

	болести		
5.	Гастроентерология	4	1005
6.	Гериатрична медицина	4	1006
7.	Гръдна хирургия	5	1007
8.	Детска гастроентерология	4	1008
9.	Детска ендокринология и болести на обмяната	4	1009
10.	Детска кардиология	4	1010
11.	Детска клинична хематология и онкология	4	1011
12.	Детска неврология	4	1012
13.	Детска нефрология и хемодиализа	4	1013
14.	Детска пневмология и фтизиатрия	4	1014
15.	Детска психиатрия	4	1015
16.	Детска ревматология	4	1016
17.	Детска хирургия	5	1017
18.	Ендокринология и болести на обмяната	4	1018
19.	Инфекциозни болести	4	1019
20.	Кардиология	4	1020
21.	Кардиохирургия	5	1021
22.	Клинична алергология	4	1022
23.	Клинична вирусология	3	1023
24.	Клинична имунология	4	1024
25.	Клинична	4	1025

	лаборатория		
26.	Клинична микробиологи я	4	1026
27.	Клинична токсикология	4	1027
28.	Клинична фармакология и терапия	4	1028
29.	Клинична хематология	4	1029
30.	Кожни и венерически болести	4	1030
31.	Лицево-челюс тна хирургия	5	1031
32.	Лъчелечение	4	1032
33.	Медицинска генетика	4	1033
34.	Медицинска онкология	5	1034
35.	Медицинска паразитология	3	1035
36.	Неврохирурги я	5	1036
37.	Неонатология	4	1037
38.	Нервни болести	4	1038
39.	Нефрология	4	1039
40.	Нуклеарна медицина	4	1040
41.	Образна диагностика	4	1041
42.	Обща и клинична патология	4	1042
43.	Обща медицина	3	1043
44.	Ортопедия и травматология	5	1044
45.	Очни болести	4	1045
46.	Педиатрия	4	1046
47.	Пластично-въ зстановителна и естетична хирургия	5	1047
48.	Пневмология	4	1048

	и физиатрия		
49.	Професионални и болести	4	1049
50.	Психиатрия	4	1050
51.	Ревматология	4	1051
52.	Спешна медицина	5	1052
53.	Спортна медицина	4	1053
54.	Съдебна медицина и деонтология	3	1054
55.	Съдебна психиатрия	4	1055
56.	Съдова хирургия	5	1056
57.	Трансфузионална хематология	4	1057
58.	Урология	5	1058
59.	Ушно-носо-гърлени болести	4	1059
60.	Физикална и рехабилитационна медицина	4	1060
61.	Хирургия	5	1061
	Неклинични специалности		
1.	Биохимия	4	1062
2.	Епидемиология на инфекциозните болести	3	1063
3.	Икономика на здравеопазването	2	1064
4.	Комунална хигиена	4	1065
5.	Медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)	3	1066
6.	Обща хигиена	3	1067
7.	Патофизиология	3	1068
8.	Радиационна хигиена	3	1069
9.	Радиобиология	4	1070

10.	Социална медицина и здравен мениджмънт	4	1071
11.	Токсикология	3	1072
12.	Трудова медицина	4	1073
13.	Фармакология	4	1074
14.	Хигиена на детско-юношеската възраст	3	1075
15.	Хранене и диететика	3	1076
<i>II.</i>	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина"</i>		
1.	Биохимия	4	2062
2.	Дентална имплантология	3	2077
3.	Дентална клинична алергология	3	2078
4.	Детска дентална медицина	3	2079
5.	Дентална образна диагностика	3	2080
6.	Обща дентална медицина	3	2081
7.	Оперативно зъболечение и ендодонтия	3	2082
8.	Орална хирургия	3	2083
9.	Ортодонтия	3	2084
10.	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица	3	2085
11.	Протетична дентална медицина	3	2086
12.	Социална медицина и обществено	3	2087

	дентално здраве		
<i>III.</i>	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар" – преподаватели във факултети по дентална медицина</i>		
	Клинични специалности		
1.	Дентална образна диагностика	3	1080
<i>IV.</i>	<i>Специалности за лица, притежаващи едновременно професионална квалификация "лекар" и професионална квалификация "лекар по дентална медицина"</i>		
	Клинични специалности		
1.	Дентална, орална и лицево-челюс тна хирургия	4	3088
<i>V.</i>	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "магистър-фармацевт"</i>		
	Клинични специалности		
1.	Клинична фармация	3	4089
2.	Клинична химия	3	4090
	Неклинични специалности		
1.	Анализ на лекарствените продукти	3	4091
2.	Биохимия	4	4062
3.	Болнична фармация	3	4092
4.	Лечебни растения и фитофармацев тични продукти	3	4093
5.	Организация и икономика на дистрибуторск ата и аптечната практика	3	4094
6.	Организация и икономика на фармацевтичн	3	4095

	ото производство		
7.	Технология на лекарствата с биофармация	3	4096
8.	Токсикология и токсикологичен анализ	3	4097
9.	Фармакология и фармакотерапия	3	4098
VI.	<i>Специалности за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи"</i>		
	Клинични специалности		
1.	Анестезиология и интензивни грижи (за медицински сестри и акушерки)	1	5099
2.	Апаратно поддържане на извънтелесно кръвообращение (за медицински сестри и фелдшери)	1	5100
3.	Консултант по проблемите на майчинството и развитието на новороденото (за медицински сестри и акушерки)	1	5101
4.	Операционна и превързочна техника (за медицински сестри и акушерки)	1	5102
5.	Педиатрични здравни	1	5103

	грижи (за медицински сестри и фелдшери)		
6.	Психиатрични здравни грижи (за медицински сестри и фелдшери)	1	5104
7.	Специфични грижи за пациенти с онкологични заболявания (за медицински сестри и фелдшери)	1	5105
8.	Специфични грижи за трансплантрани пациенти (за медицински сестри)	1	5106
9.	Спешна медицинска помощ (за медицински сестри, фелдшери и акушерки)	1	5107
Неклинични специалности			
1.	Болнична хигиена (превенция и контрол на инфекциите)	1	5108
2.	Гериатрични здравни грижи (за медицински сестри и фелдшери)	1	5109
3.	Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене	1	5110
4.	Клинична социална работа (за	1	5111

	медицински сестри, акушерки, фелдшери и рехабилитатори)		
5.	Обществено здравеопазване	1	5112
6.	Първични здравни грижи (за медицински сестри, фелдшери и акушерки)	1	5113
<i>VII.</i>	<i>Специалности за лица с висше немедицинско образование</i>		
	Клинични специалности		
1.	Клинична психология (за психолози)	3	6114
2.	Клинична химия (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки и биотехнологиите)	3	6090
3.	Лабораторна вирусология (за лица с квалификация в областта на биологическите науки и биотехнологиите)	3	6115
4.	Лабораторна имунология (за биолози, биохимици, молекулярни биолози, биотехнолози)	3	6116
5.	Лабораторна микробиология (за лица с квалификация	4	6117

	в областта на биологическите науки и биотехнологиите)		
6.	Медицинска радиологична физика (за лица с квалификация в областта на физическите и инженерните науки)	3	6118
	Неклинични специалности		
1.	Анализ на лекарствените продукти (за химици)	3	6091
2.	Биофизика (за биолози и физици)	3	6119
3.	Биохимия (за биохимици, биолози, молекулярни биолози, химици, генетици и биотехнолози)	4	6062
4.	Икономика на здравеопазването	2	6064
5.	Лечебни растения и билково дело (за лица с квалификация в областта на биологическите науки и биотехнологиите)	3	6120
6.	Медицинска зоология (за биолози)	3	6121
7.	Медицинска информатика и здравен мениджмънт	3	6122
8.	Медицинска санитарна физика (за	3	6123

	инженери и физици)		
9.	Медицинска санитарна химия (за лица с квалификация в областта на химическите науки, екологията, химични и металургични технологии, биотехнологии и хранителни технологии)	3	6124
10.	Организация и икономика на фармацевтичното производство (за биолози, икономисти, химици и инженер-химици)	3	6095
11.	Радиационна хигиена (за лица с квалификация в областта на биологическите, химическите, физическите науки и биотехнологиите)	3	6069
12.	Радиобиология (за лица с квалификация в областта на биологическите, химическите, физическите науки, биотехнологиите и генното и клетъчното инженерство)	4	6070

13.	Санитарно инженерство (за инженери и архитекти)	3	6125
14.	Теоретични основи на медицинската химия (за химици)	3	6126
15.	Токсикология (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии)	3	6072
<i>VIII.</i>	<i>Специалности за лица с висше медицинско и немедицинско образование</i>		
	Неклинични специалности		
1.	Анатомия, хистология и цитология (за лекари, лекари по дентална медицина, биолози, молекулярни биолози)	3	1127 (за лекари) 2127 (за лекари по дентална медицина) 6127 (за биолози и молекулярни биолози)
2.	Медицинска биология (за лекари, биолози, молекулярни биолози)	3	1128 (за лекари) 6128 (за биолози и молекулярни биолози)
3.	Медицинска педагогика (за лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, лица с професионална квалификация по медицинска професия)	3	1129 (за лекари) 2129 (за лекари по дентална медицина) 4129 (за фармацевти) 5129 (за лица с професионална квалификация по медицинска професия)

	а квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи", педагози, психолози)		от професионално направление "Здравни грижи") 6129 (за педагози и психолози)
4.	Правно регулиране в здравеопазването (за магистри, работещи в системата на здравеопазването)	2	1130 (за лекари) 2130 (за лекари по дентална медицина) 4130 (за фармацевти) 5130 (за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи") 6130 (за лица с висше немедицинско образование)
5.	Физиология (за лекари, лекари по дентална медицина, биолози и молекулярни биолози)	3	1131 (за лекари) 2131 (за лекари по дентална медицина) 6131 (за биолози и молекулярни биолози)
<i>IX.</i>	<i>Военномедицински специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина", "дентална медицина" или "фармация"</i>		
1.	Авиационна медицина (за лекари)	3	1132
2.	Военна токсикология	4	1133 (за лекари) 2133 (за лекари по дентална медицина) 4133 (за фармацевти)
3.	Военномедицинско планиране	3	1134 (за лекари) 2134 (за лекари по дентална медицина) 4134 (за фармацевти)
4.	Военномедицинско снабдяване (за фармацевти)	3	4135

5.	Превантивна военна медицина	3	1136 (за лекари) 2136 (за лекари по дентална медицина) 4136 (за фармацевти)
----	-----------------------------------	---	--

* Първата цифра от кода показва придобитата професионална квалификация, както следва:

1 – лекар;

2 – лекар по дентална медицина;

3 – едновременно професионална квалификация "лекар" и професионална квалификация

"лекар по дентална медицина";

4 – магистър-фармацевт;

5 – професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи";

6 – лица с висше немедицинско образование.

Приложение 2

към § 4 от преходните и заключителните разпоредби

(Изм. и доп. – ДВ, **бр. 58 от 2019 г.**)

№	Специалност, чието наименование е променено в номенклатурат а по чл. 1, ал. 2	Специалност номенклатурата по чл. 1, ал. 2, по която лицата се ползват с права на специалист	от
<i>I.</i>	<i>Специалности за лица с професионална квалификация "лекар"</i>		
1.	Акушерство и гинекология и репродуктивна медицина	Акушерство и гинекология	
2.	Анатомия	Анатомия, хистология и цитология	
3.	Хистология	Анатомия, хистология и цитология	
4.	Анестезиология и интензивна реанимация	Анестезиология и интензивно лечение	
5.	Гастроентерология и диететика	Гастроентерология	
6.	Детска ревмокардиология	Детска кардиология и ревматология	
7.	Детска клинична хематология	Детска клинична хематология и онкология	
8.	Детска нефрология	Детска нефрология и хемодиализа	
9.	Епидемиология	Епидемиология	на инфекциозните болести
10.	Епидемиология	Епидемиология	на заразните инфекциозните болести

- и паразитните болести
11. Кардиоревматология Кардиология и Ревматология
  12. Имунология Клинична имунология (за лекари)
  13. Клинична фармакология и фармакология терапия
  14. Медицинска Лъчелечение радиология
  15. Медицина на бедствените бедствените ситуации (медицина на бедствените катастрофите)
  16. Медицина на бедствените катастрофите Медицина на бедствените ситуации (медицина на бедствените катастрофите)
  17. Медицинска Медицина на бедствените защита ситуации (медицина на бедствените катастрофите)
  18. Организация Медицина на бедствените на ситуации (медицина на бедствените катастрофите) рната защита
  19. Биология Медицинска биология
  20. Онкология Медицинска онкология
  21. Медицинска Нуклеарна медицина радиология
  22. Рентгенология Образна диагностика
  23. Обща и клинична патология клинична патология
  24. Патологична Обща и клинична патология анатомия с цитология
  25. Патологоанатомия Обща и клинична патология
  26. Пластична Пластично-възстановителна и хирургия естетична хирургия
  27. Фтизиатрия Пневмология и фтизиатрия
  28. Медицинска Социална медицина и информатика здравен мениджмънт и здравен мениджмънт
  29. Организация Социална медицина и тактика на здравен мениджмънт медицинската служба
  30. Организация Социална медицина и на здравен мениджмънт здравеопазването

31. Социална медицина   Социална медицина и здравен мениджмънт
32. Социална хигиена и организация на здравеопазването   Социална медицина и здравен мениджмънт
33. Хигиена на труда   Трудова медицина
34. Физикална терапия и рехабилитация   Физикална и рехабилитационна медицина
35. Физиотерапия, рехабилитация и курортология   Физикална и рехабилитационна медицина
36. Физиотерапия, курортология и рехабилитация   Физикална и рехабилитационна медицина
37. Хигиена на храненето   Хранене и диететика
38. Хранителна хигиена   Хранене и диететика
39. Трудова хигиена   Трудова медицина
40. Детски болести   Педиатрия
41. Пластично-възстановителна хирургия   Пластично-възстановителна и естетична хирургия
42. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Клинична вирусология
Вирусология
43. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Детска клинична хематология и онкология
Клинична хематология, придобита след призната специалност
Детски болести
44. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Клинична микробиология
Микробиология
45. (Нов – ДВ, бр. 58 от 2019 г.) Съдебна медицина и деонтология

Съдебна
медицина

- II. *Специалности за лица с професионална квалификация "лекар по дентална медицина"*
1. Стоматологич Дентална образна
на образна диагностика
  2. Терапевтична Детска дентална медицина
стоматология
с детско
зъболечение
  3. Детска Детска дентална медицина
стоматология
  4. Специалист- Обща дентална медицина
стоматолог
  5. Обща Обща дентална медицина
стоматология
  6. Терапевтична Оперативно зъболечение и
стоматология ендодонтия
и Оперативно
зъболечение с
ендодонтия
  7. Хирургична Орална хирургия
стоматология
  8. Стоматологич Орална хирургия
на хирургия
  9. Ортопедична Ортодонтия и Протетична
стоматология дентална медицина
с ортодонтия
  10. Терапевтична Пародонтология и
стоматология заболявания на оралната
и лигавица
Пародонтолог
ия и
заболявания
на устната
лигавица
  11. Терапевтична Пародонтология и
стоматология заболявания на оралната
с детско лигавица или ендодонтия и
зъболечение оперативно зъболечение
  12. Терапевтична Оперативно зъболечение и
стоматология ендодонтия и Пародонтология
и заболявания на оралната
лигавица
  13. Ортопедична Протетична дентална
стоматология медицина
с ортопедия
  14. Протетична Протетична дентална
стоматология медицина
  15. Медицинска Социална медицина и
информатика обществено дентално здраве
и здравен

- мениджмънт
16. Социална Социална медицина и
медицина и обществено дентално здраве
организация
на
стоматологич
ното здраве
17. (Нов – ДВ, бр. Социална медицина и
58 от 2019 г.) обществено ден-тално здраве
Социална
хигиена и
организация
на
здравеопазван
ето
- III. Специалности за лица с професионална
квалификация "магистър-фармацевт"*
1. Анализ на Анализ на лекарствените
лекарствените продукти
средства
2. Организация Организация и икономика на
и икономика дистрибуторската и аптечната
на аптечното практика
дело
3. Организация Организация и икономика на
на аптечното дистрибуторската и аптечната
дело практика
4. Фармацевтич Организация и икономика на
но дистрибуторската и аптечната
законодателст практика
во и
мениджмънт
5. Технология на Технология на лекарствата с
лекарствените биофармация
форми и
средства
6. Лечебни Лечебни растения и
растения и фитофармацевтични продукти
билково дело
7. Токсикология Токсикология и
токсикологичен анализ
- IV. Специалности за лица с висше немедицинско
образование*
1. Анализ на Анализ на лекарствените
лекарствените продукти (за химици)
средства (за
химици)
2. Имунология Лабораторна имунология (за
биолози, биохимици,
молекулярни биолози,
биотехнолози)
3. Медицинска и Медицинска радиологична
радиологична физика (за физици и

- физика (за инженери)
физици)
4. Медицинска и Медицинска санитарна санитарна физика (за инженери и физика (за физици) инженери и физици)
5. Медицинска Клинична психология (за психология и психолози)
педагогическа
рехабилитаци
я (за психолози)
6. (Нов – ДВ, бр. Лабораторна вирусология (за **58 от 2019 г.**) лица с квалификация в Вирусология областта на биологическите (за биолози и науки и биотехнологиите) микробиолози)
7. (Нов – ДВ, бр. Лабораторна микробиология **58 от 2019 г.**) (за лица с квалификация в Микробиолог областта на биологическите ия (за науки и биотехнологиите) микробиолози , молекулярни биолози, биолози и биотехнолози)
8. (Нов – ДВ, бр. Медицинска санитарна химия **58 от 2019 г.**) (за лица с квалификация в Санитарна областта на химическите химия (за науки, екологията, химични и химици) металургични технологии, биотехнологии и хранителни технологии)
- V. *Военномедицински специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина", "дентална медицина" или "фармация"*
1. Организация Военномедицинско и тактика на планиране медицинската служба
2. Военна Превантивна военна епидемиологи медицина я
3. Военна Превантивна военна хигиена медицина
- VI. *Специалности за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление "Здравни грижи"*
1. Психиатрична Психиатрични здравни грижи

- сестра
2. Психиатрични Психиатрични здравни грижи
грижи
3. Семейна Първични здравни грижи
медицинска
сестра
(акушерка)
4. (Нов – ДВ, бр. Клинична социална работа
58 от 2019 г.)
Медицинска
сестра за
социални
дейности